

האוניברסיטה העברית בירושלים

**דוחות כספיים ליום
30 בספטמבר 2020**

תוכן העניינים

עמוד

2	דוח רואי החשבון המבקרים
3	מאזנים
4	דוחות על הפעילויות
5	דוחות על השינויים בנכסים נטו
7	דוחות על תזרימי המזומנים
9	באורים לדוחות הכספיים

סומך חייקין
רחוב הרטום 8, הר חוצבים
תא דואר 212
ירושלים 9100102
02 531 2000

דוח רואי החשבון המבקרים לחבר הנאמנים של האוניברסיטה העברית בירושלים

ביקרנו את המאזנים המצורפים של האוניברסיטה העברית בירושלים (להלן - "האוניברסיטה") (תאגיד מוכר לפי חוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח - 1958) לימים 30 בספטמבר 2020 ו-2019 ואת הדוחות על הפעילויות, הדוחות על השינויים בנכסים נטו והדוחות על תזרימי המזומנים לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הוועד המנהל והנהלה של האוניברסיטה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

לא ביקרנו את המידע הכספי מתוך הדוחות הכספיים של חברות המוצגות על בסיס שווי מאזני, אשר ההשקעה בהן לימים 30 בספטמבר 2020 ו-2019 הסתכמה לסך של 72,558 אלפי ש"ח ו-66,464 אלפי ש"ח בהתאמה, ואשר חלק האוניברסיטה ברווחי החברות הנייל לשנים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2020 ו-2019 הסתכם לסך של 5,406 אלפי ש"ח ו-4,230 אלפי ש"ח בהתאמה. הדוחות הכספיים של אותן חברות בוקרו על ידי רואי חשבון אחרים שדוחותיהם הומצאו לנו וחוות דעתנו, ככל שהיא מתייחסת לסכומים אלה שנכללו בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות רואי החשבון האחרים.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשלי"ג-1973. על-פי תקנים אלה נדרש מאתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הנהלת האוניברסיטה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, בהתבסס על ביקורתנו ועל דוחות רואי חשבון מבקרים אחרים, הדוחות הכספיים הנייל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של האוניברסיטה לימים 30 בספטמבר 2020 ו-2019 ואת תוצאות פעולותיה, השינויים בנכסים נטו ותזרימי המזומנים של האוניברסיטה לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP).

מבלי לסייג את חוות דעתנו הנייל, אנו מפנים את תשומת הלב לבאור 1 ובאור 14 ב' בדבר הסכם שנחתם בין האוניברסיטה וות"ת במטרה להבטיח איזון תקציבי שיאפשר יציבות פיננסית לטווח ארוך.

סומך חייקין
רואי חשבון

14 במרס 2021

30 בספטמבר 2019	30 בספטמבר 2020	באור	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
		3א'	נכסים
			רכוש שוטף
			מזומנים ושווי מזומנים
			פיקדונות ויתרות בבנקים
			אגודות הידידים
		6	חייבים בגין מחקרים ופרוייקטים מיוחדים
		8	הוועדה לתכנון ולתקצוב (ות"ת)
			חייבים בגין בנייה
		7	חייבים ויתרות חובה
			מלאי
73,951	193,132		
308,928	323,235		
113,581	72,854		
146,432	165,938		
43,438	22,849		
27,648	28,041		
164,042	204,663		
2,287	1,268		
880,307	1,011,980		
			השקעות ויתרות חובה לזמן ארוך
		4	השקעות בתאגידים מוחזקים ואחרות
105,035	99,856		
1,466,174	1,372,514	5	השקעות בניירות ערך ופיקדונות
1,571,209	1,472,370		
			רכוש קבוע , נטו
7,051,098	7,014,650	9	
			מזומנים והשקעות המיועדים לרכוש קבוע
61,100	158,700		
			נדל"ן להשקעה, נטו
329,471	336,767	10	
9,893,185	9,994,467		סך הכל נכסים

האוניברסיטה העברית בירושלים

30 בספטמבר 2019	30 בספטמבר 2020	באור	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
		א'3	התחייבויות
		א'13	התחייבויות שוטפות
152,975	158,506		עובדים ומוסדות עבור ניכויים
23,693	75,564		ספקים ונותני שירותים
118,584	119,954	11	זכאים ויתרות זכות
66,501	81,506		שכר לימוד מראש
273,382	263,446	13	חלויות שוטפות בגין פנסיה תקציבית, נטו
149,593	149,114		הפרשות אחרות
784,728	848,090		
		13	התחייבויות לזמן ארוך
5,282,668	4,962,383		התחייבויות בשל זכויות לעובדים
147,261	145,931		פיקדונות אגודת דיידים ואחרים
3,047	3,286		התחייבות לתשלום אנונה
5,432,976	5,111,600		
		14	התחייבויות תלויות והתקשרויות
			נכסים נטו
			נכסים נטו שלא קיימת לגביהם הגבלה
(451,521)	(465,080)		גרעון מצטבר מפעילויות
(71,354)	(115,837)	ב'3	גרעון בקרנות הצמיתות
(5,631,974)	(5,301,753)	ד'13	בגין עתודות לזכויות עובדים
7,051,098	7,014,650		ששימשו לרכוש קבוע
896,249	1,131,980		
		12	נכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה זמנית
894,848	862,184		מחקרים ופרוייקטים מיוחדים
61,100	158,700		השקעות ברכוש קבוע
2,771	3,459		חלק האוניברסיטה בנכסים נטו של תאגידים מותזקים
958,719	1,024,343		
		3	נכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה קבועה
1,766,883	1,821,712		קרנות צמיתות
53,630	56,742		קרנות אחרות
1,820,513	1,878,454		
3,675,481	4,034,777		
9,893,185	9,994,467		

פרופ' א. כהן נשיא

מ. בינג, סמנכ"ל כספים

ה. בית און, יו"ר הוועד המנהל

י. מדנקל, סגן נשיא ומנכ"ל

14 במרס 2021

תאריך אישור הדוחות הכספיים

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

דוחות על הפעילויות

לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		באור	
2019	2020		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
מחזור הפעילויות			
1,373,524	1,372,692	15	הקצבות מהוועדה לתכנון ולתקצוב (ות"ת)
116,875	108,946	16	תרומות מאגודות הידידים ואחרים
278,532	280,458	17	הכנסות מסטודנטים
822	3,340		הכנסות מתמלוגים ורשיונות, ביצוע מחקרים ומתן שירותים
200,920	127,036		הכנסות אחרות
712,527	687,434		סכומים ששוחררו מנכסים נטו שהוגבלו לפעילויות
2,683,200	2,579,906		
עלות הפעילויות			
1,833,400	1,759,475	18	הוראה ומחקר ושירותי עזר
208,126	201,679	19	שירותים ומלגות לסטודנטים
(85,854)	53,331	13	עדכון פנסיה תקציבית
69,969	62,625	13	עדכון עתודות לזכויות עובדים
172,684	183,865	9,10	הוצאות פחת והפחתות
57,337	47,865	20	הוצאות ישירות אחרות
2,255,662	2,308,840		
427,538	271,066		הכנסות נטו מפעילויות
113,086	100,672	22	הוצאות הנהלה וכלליות
34,074	32,363		הוצאות גיוס תרומות
29,407	26,801		הוצאות פרסום ושיווק
176,567	159,836		
250,971	111,230		הכנסות נטו לפני מימון
156,008	143,844	23	הוצאות מימון, נטו
94,963	(32,614)		הכנסות (הוצאות) נטו לאחר מימון
-	9,349		רווח הון ממכירת נכסים
(4,339)	(5,867)		חלק בהוצאות נטו של תאגידים מוחזקים
90,624	(29,132)		עודף (גרעון) לשנה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

דוחות על השינויים בנכסים נטו (גרעון בנכסים נטו)

שקיימת לגביהם הגבלה קבועה			שקיימת לגביהם הגבלה זמנית				שלא קיימת לגביהם הגבלה					
סה"כ	סה"כ	שקיימת לגביהם הגבלה קבועה (כולל קרנות אחרות)	סה"כ	חלק בתאגידים מוחזקים	השקעות ברכוש קבוע אלפי ש"ח	מחקרים ופרויקטים מיוחדים	סה"כ	ששימשו לרכוש קבוע	בגין עתודות לזכויות עובדים	גירעון בקרנות הצמיתות	גרעון מצטבר מפעילויות	
												סה"כ
3,675,481	1,820,513	1,820,513	958,719	2,771	61,100	894,848	896,249	7,051,098	(5,631,974)	(71,354)	(451,521)	יתרה ליום 1 באוקטובר 2019
273,029	52,346	52,346	220,683	-	76,073	144,610	-	-	-	-	-	תוספות במהלך השנה האקדמית 2020
21,863	-	-	15,088	-	5,844	9,244	6,775	-	-	6,775	-	תרומות
533,983	-	-	510,523	-	67,101	443,422	23,460	-	-	23,460	-	הקצבות מהוועדה לתכנון ותקצוב
(991)	-	-	-	-	-	-	(991)	-	-	(991)	-	הקצבות והכנסות אחרות
13,240	-	-	13,828	-	-	13,828	(588)	-	-	(588)	-	הכנסות מהשקעות של הקרנות הצמיתות
-	17,265	17,265	-	-	-	-	(17,265)	-	-	(2,405)	(14,860)	רווח (הפסד) הון
688	-	-	688	688	-	-	-	-	-	-	-	סכומים שהוקצו לשיקום קרנות חלק האוניברסיטה בשינויים הוניים של תאגידים מוחזקים
250,971	-	-	-	-	-	-	250,971	-	250,971	-	-	מדידה מחדש של ההתחייבות נטו בגין הטבה מוגדרת
(29,132)	-	-	-	-	-	-	(29,132)	-	-	-	(29,132)	גריעות במהלך השנה האקדמית 2020
(601,315)	-	-	(579,637)	-	-	(579,637)	(21,678)	-	-	(21,678)	-	גרעון לשנה
(86,119)	-	-	(69,361)	-	-	(69,361)	(16,758)	-	-	(16,758)	-	סכומים ששחררו מהגבלות
-	-	-	(73,235)	-	(54,204)	(19,031)	73,235	73,235	-	-	-	סכומים ששחררו לתקורות
(10,164)	-	-	-	-	-	-	(10,164)	(174,419)	-	-	174,419	סכומים שהועברו מהגבלה לרכוש קבוע
(4,175)	(12,395)	(12,395)	28,405	-	2,786	25,619	(20,185)	-	-	(20,185)	-	סכומים שהועברו לכיסוי הוצאות פחת
(284)	(284)	(284)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	סכומים שהוקצו לשוחרים ואחרים
(2,298)	1,009	1,009	(1,358)	-	-	(1,358)	(1,949)	-	-	(1,949)	-	סכומים שהוקצו לנכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה זמנית או קבועה
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	התאמת קרנות אנונה
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	הפרשי שער והצמדה, נטו
-	-	-	-	-	-	-	-	-	79,250	-	(79,250)	העברת סכומים שלא קיימת לגביהם הגבלה
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	סכומים שהועברו לכיסוי הוצאות בגין עדכון
-	-	-	-	-	-	-	-	64,736	-	-	(64,736)	עתודות לזכויות עובדים בעת פרישה
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	סכומים שהועברו לרכישת רכוש קבוע
4,034,777	1,878,454	1,878,454	1,024,343	3,459	158,700	862,184	1,131,980	7,014,650	(5,301,753)	(115,837)	(465,080)	יתרה ליום 30 בספטמבר 2020

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

דוחות על השינויים בנכסים נטו (גרעון בנכסים נטו)

סה"כ	שקיימת לגביהם הגבלה קבועה			שקיימת לגביהם הגבלה זמנית			שלא קיימת לגביהם הגבלה					
	סה"כ	הקרנות הצמיתות (כולל קרנות אחרות)	סה"כ	חלק בתאגידים מוחזקים	השקעות ברכוש קבוע	מחירים ופרויקטים מיוחדים אלפי ש"ח	סה"כ	שימוש לרכוש קבוע	בנין עתודות לזכויות עובדים	גירעון בקרנות הצמיתות*	שיועדו על ידי האוניברסיטה	גירעון מצטבר מפעילויות
3,923,923	1,739,703	1,739,703	1,090,399	2,766	47,157	1,040,476	1,093,821	6,977,222	(5,327,599)	(93,381)	10,758	(473,179)
יתרה ליום 1 באוקטובר 2018												
תוספות במהלך השנה האקדמית 2019												
315,599	96,913	96,913	218,686	-	49,092	169,594	-	-	-	-	-	-
20,288	-	-	13,216	-	5,507	7,709	7,072	-	-	7,072	-	-
562,348	-	-	531,543	-	17,689	513,854	30,805	-	-	30,805	-	-
40,544	11,391	11,391	-	-	-	-	29,153	-	-	29,153	-	-
10,960	-	-	-	-	-	-	10,960	-	-	10,960	-	-
5	-	-	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-
(498,610)	-	-	-	-	-	-	(498,610)	-	(498,610)	-	-	-
גריעות במהלך השנה האקדמית 2019												
90,624	-	-	-	-	-	-	90,624	-	-	-	-	90,624
(597,656)	-	-	(571,895)	-	-	(571,895)	(25,761)	-	-	(25,761)	-	-
(114,871)	-	-	(98,164)	-	-	(98,164)	(16,707)	-	-	(16,707)	-	-
-	-	-	(172,002)	-	(61,115)	(110,887)	172,002	172,002	-	-	-	-
-	-	-	(63,650)	-	-	(63,650)	63,650	-	-	-	-	63,650
-	-	-	-	-	-	-	-	(163,227)	-	-	-	163,227
(6,883)	-	-	-	-	-	-	(6,883)	-	-	(6,883)	-	-
-	(14,176)	(14,176)	34,277	-	2,879	31,398	(20,101)	-	-	(20,101)	-	-
(275)	(275)	(275)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(23,250)	(13,043)	(13,043)	(23,696)	-	(109)	(23,587)	13,489	-	-	13,489	-	-
העברת סכומים שלא קיימת לגביהם הגבלה												
-	-	-	-	-	-	-	-	-	194,235	-	-	(194,235)
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(10,758)	10,758	-
-	-	-	-	-	-	-	-	65,101	-	-	(65,101)	-
(47,265)	-	-	-	-	-	-	(47,265)	-	-	-	-	(47,265)
3,675,481	1,820,513	1,820,513	958,719	2,771	61,100	894,848	896,249	7,051,098	(5,631,974)	(71,354)	-	(451,521)
יתרה ליום 30 בספטמבר 2019												

* סווג מחדש
הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	
2019	2020
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
90,624	(29,132)
(8,147)	204,367
82,477	175,235
(237,103)	(137,971)
-	9,852
(1,535)	(17,245)
(13,943)	(97,600)
(65,712)	73,055
(318,293)	(169,909)
92,480	61,554
96,913	52,346
(592)	(45)
188,801	113,855
(47,015)	119,181
120,966	73,951
73,951	193,132

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

עודף (גרעון) לשנה
התאמות הדרושות להצגת המזומנים
מפעילות שוטפת (א)

מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת

תזרימי מזומנים מפעילות השקעה

רכישת רכוש קבוע
תמורה ממימוש נדליין להשקעה
תוספות נדליין להשקעה, נטו
שינוי במזומנים והשקעות המיועדים לרכוש קבוע
שינוי בהשקעות בפקדונות וניירות ערך,
נטו

מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה

תזרימי מזומנים מפעילות מימון

סכומים שנוקפו לנכסים נטו שקיימת
לגביהם הגבלה זמנית, נטו
סכומים שנוקפו לנכסים נטו שקיימת
לגביהם הגבלה בעלת אופי קבוע
שינוי בהתחייבות לתשלום אנונה

מזומנים נטו שנבעו מפעילות מימון

עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	
2019	2020
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח

(א) התאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

הוצאות (הכנסות) שאינן כרוכות בתזרימי מזומנים :

172,684	183,865	פחת והפחתות
-	(9,349)	רווח הון ממכירת נכסים
(23,250)	(6,473)	הפרשי שער שיוחסו לנכסים נטו בהגבלה
4,339	5,867	חלק האוניברסיטה בהוצאות רגילות נטו של תאגידים מוחזקים
		שינויים בסעיפי רכוש והתחייבויות :
(36,113)	40,727	קיטון (גידול) ביתרת אגודות הידידים
6,176	35,677	קיטון ביתרת הוועדה לתכנון ותקצוב
61,821	(40,621)	קיטון (גידול) בחייבים ויתרות חובה
1,609	(393)	קיטון (גידול) בחייבים בגין בנייה
(969)	1,019	קיטון (גידול) במלאי
6,664	5,531	גידול בעובדים ומוסדות עבור ניכויים
(45,540)	51,871	קיטון בספקים ונותני שירותים
43,990	1,370	גידול בזכאים ויתרות זכות
(4,086)	15,005	קיטון בהכנסות שכר לימוד מראש
2,450	(479)	גידול בהפרשות אחרות
(197,922)	(79,250)	גידול (קיטון) בהתחייבויות בשל זכויות לעובדים
(8,147)	204,367	

(ב) מידע בדבר פעולות השקעה ומימון שאינן כרוכות בתזרים מזומנים

10,960	-	חייבים בגין מכירת נדל"ן להשקעה
--------	---	--------------------------------

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

באור 1 - כללי

- א.** האוניברסיטה העברית בירושלים (להלן - "האוניברסיטה") הינה תאגיד מוכר על פי חוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח - 1958. האוניברסיטה החלה לפעול ביום 1 באפריל 1925 על הר הצופים בירושלים. האוניברסיטה היא מוסד להשכלה גבוהה המשלב פעילויות הוראה ומחקר ופועלת בשישה קמפוסים בירושלים ומחוץ לה.
- ב.** האוניברסיטה פועלת כמוסד ציבורי בהתאם לסעיף 9(2) לפקודת מס הכנסה ולעניין חוק מס ערך מוסף, ומוכרת כ"מוסד ציבורי" לעניין תרומות לפי סעיף 46 לפקודת מס הכנסה.
- ג.** בחודש פברואר 2018 נחתם הסכם בין האוניברסיטה לות"ת במטרה להבטיח איזון תקציבי שיאפשר יציבות פיננסית בטווח הארוך. להרחבה ראה באור 14ב'.
- ד.** **אירועים מהותיים בתקופת הדוח**

בעקבות התפרצות נגיף הקורונה במהלך 2020, פעילות האוניברסיטה הושפעה באופן מהותי ובכלל כך שינוי אופי ההוראה על ידי מעבר להוראה מרחוק וכן פגיעה מסוימת ביכולת העבודה והמחקר. כמו כן, משבר הקורונה השפיע תקציבית, בין השאר בירידה בהכנסות משכירויות (בדגש על מעונות), ירידה בהכנסות שכר לימוד מסטודנטים בינלאומיים ועוד. עם זאת הנהלת האוניברסיטה נקטה במגוון רחב של צעדים לשם הקטנה מקבילה בהוצאות על מנת לשמור על היציבות הפיננסית. בנוסף, קיימת תנודתיות משמעותית בשווקי ההון כך שבתחילת המשבר נרשמו ירידות בשווקים אשר הפכו לעליות עם התיקון של השווקים. האוניברסיטה עוקבת באופן שוטף אחרי ההתפתחויות וכן לגבי השינויים בהנחיות של הרשויות השונות ומנהלת מעקב תזרימי הדוק על מנת לשמור על יציבות האוניברסיטה.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית

- א. הגדרות**
- בדוחות כספיים אלה:
- תאגיד כלול/תאגיד מוחזק - תאגיד בו יש לאוניברסיטה שליטה כהגדרת גילוי דעת 57 של לשכת רואי חשבון בישראל או השפעה מהותית על מדיניותו הכספית והתפעולית ושהשקעת האוניברסיטה בו כלולה על בסיס השווי המאזני. החל משנת תשע"ח, האוניברסיטה אינה מאחדת את הדוחות הכספיים של התאגידים המוחזקים מחוסר מהותיות.
- ב. חשבונאות למוסד ללא כוונת רווח**
- החל מ-1 באוקטובר 2016 האוניברסיטה מיישמת את תקן חשבונאות מספר 9, *דוחות כספיים של מוסדות להשכלה גבוהה* (להלן: "תקן 9") של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות.
- ג. נכסים נטו**
- הנכסים נטו חולקו לקבוצות בהתאם להגבלת השימוש בהם.
- "נכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה בעלת אופי זמני"**
- קיימות התניות של התורמים לגבי השימוש בתרומות. בעת השימוש למטרות שלשמן נועדו, משוחררים הכספים ומוצגים בדוח על הפעילויות. קרנות אלו כוללות קרנות למחקרים ופרויקטים מיוחדים וקרנות לפיתוח. כספים מיועדים שנתקבלו בתקופת הדוח נזקפו לדוח על הפעילויות במקביל להוצאות העלויות שלשמן יועדו. הסכומים שהוכרו כהכנסה בתקופת הדוח סווגו כ"סכומים ששחררו מנכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה" בדוח על הפעילויות. יתרת המענקים העומדת לניצול בשנה הבאה סווגה כ"נכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה בעלת אופי זמני".
- "נכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה בעלת אופי קבוע"**
- כוללים קרנות צמיתות שנוצרו בעיקרן מתרומות ואשר בהתאם לתנאי התרומה, ניתן להשתמש בפירות התרומות בלבד לקיום הפעילויות לשמן הוקמו הקרנות.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

ג. נכסים נטו (המשך)

“נכסים נטו שלא קיימת לגביהם הגבלה”

אותו חלק של הנכסים נטו שלא מוטלת על השימוש בו הגבלה כלשהי מצד התורמים. מתוך נכסים נטו אלו הופרדו סכומים שהועברו לכיסוי רכישות של רכוש קבוע וסכומים בגין עתודות לזכויות עובדים.

“נכסים נטו שיועדו על ידי האוניברסיטה”

כוללים נכסים נטו שלא הוגבלו על ידי צדדים שלישיים, אך יועדו על ידי הנהלת האוניברסיטה לצרכים מיוחדים. בשנת תשע”ט הועברו יתרת הנכסים נטו שיועדו על ידי האוניברסיטה לפעילות שוטפת.

ד. מזומנים ושווי מזומנים

מזומנים ושווי מזומנים כוללים פיקדונות לזמן קצר בבנקים שהתקופה עד למועד פדיונם, בעת ההשקעה בהם, לא עלתה על שלושה חודשים.

ה. הפרשה לחובות מסופקים

ההפרשה לחובות מסופקים מחושבת באופן ספציפי בגין חובות אשר לדעת הנהלת האוניברסיטה גבייתם מוטלת בספק. יתרות חייבים בגין שכר לימוד מסטודנטים, אגודות הידידים, מענקים והוצאות הניתנים להחזר, חייבים בגין בנייה וכיו”ב, מוצגות בניכוי הפרשה לחובות מסופקים.

ו. השקעות בניירות ערך סחירים ונלות

(1) ניירות ערך סחירים

ניירות ערך סחירים המהווים השקעה שוטפת, מוצגים על בסיס שווי המימוש בבורסה לתאריך המאזן. השינויים בערכם של ניירות הערך נזקפים לדוח על הפעילויות. ניירות ערך סחירים שהם השקעת קבע מוצגים לפי העלות (לגבי אגרות חוב - בתוספת הריבית שנצברה), בניכוי הפרשה לירידת ערך שאינה בעלת אופי זמני.

(2) ניירות ערך שאינם סחירים (כולל השקעות אחרות)

ניירות ערך שאינם סחירים מוצגים לפי מודל השווי ההוגן לתאריך המאזן. ניירות ערך שאינם סחירים שהם השקעת קבע, מוצגים לפי העלות (לגבי אגרות חוב - בתוספת הריבית שנצברה), בניכוי הפרשה לירידת ערך שאינה בעלת אופי זמני.

(3) שטרי הון

שטרי הון מוצגים לפי עלות בתוספת הפרשי שער או הפרשי הצמדה, בהתאם לתנאי השטר.

(4) השקעות אשר מהוות חלק מתיקי השקעות אשר יועדו על ידי תורמים לכיסוי נכסים מוגבלים אינן כלולות במסגרת הנכסים השוטפים של האוניברסיטה ומוצגות כהשקעות לזמן ארוך.

ז. רכוש קבוע

1. הכרה ומדידה

האוניברסיטה מיישמת את תקן חשבונאות 27 בדבר רכוש קבוע אשר קובע כללים להכרה, למדידה של פריטי רכוש קבוע ואת הגילוי הנדרש בגינם החל מה- 1 באוקטובר 2016, מועד היישום של תקן 9. פריטי רכוש קבוע נמדדים לפי העלות בניכוי פחת שנצבר.

במועד המעבר ליישום של תקן 9, בוצעה הערכה מחדש של פריטי מקרקעין ומבנים אשר בבעלות האוניברסיטה לאותו היום, על פי שווי ההוגן. החל ממועד זה, השווי ההוגן מהווה עלות הנכס ומופחת על פני אורך החיים השימושיים. ראה באור 9ב.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

ז. רכוש קבוע (המשך)

2. פחת

פחת נזקף לדוח על הפעילויות לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק מפרטי הרכוש הקבוע, מאחר ושיטה זו משקפת את תבנית הצריכה החזויה של ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בנכס בצורה הטובה ביותר.

שיעורי הפחת השנתיים הינם:

%	
15-20	כלי רכב
2	מבנים ושיפורים
33	מחשוב וציוד מדעי
4-14	תוכנה

בנוסף לאמור לעיל, בבעלות האוניברסיטה פריטי אוספים ויצירות אומנות המוצגים בדוחות בערך סמלי.

ח. נדל"ן להשקעה

נדל"ן להשקעה נמדד לפי עלות, לרבות עלויות אשראי מהוונות. העלות כוללת הוצאות שניתן לייחס במישרין לרכישת הנדל"ן להשקעה.

הנדל"ן להשקעה כולל נכסי מקרקעין ומבנים שונים המוחזקים לצורך הפקת תשואה ארוכת טווח מדמי שכירות ומעליית ערך המקרקעין שאינם משמשים את האוניברסיטה לפעילות השוטפת.

ט. ירידת ערך נכסים

האוניברסיטה מיישמת את תקן חשבונאות מספר 15 בדבר ירידת ערך נכסים (להלן: "התקן"). התקן קובע נהלים שעל האוניברסיטה ליישם כדי להבטיח שנכסיה במאזן לא יוצגו בסכום העולה על סכום בר-ההשבה שלהם, שהינו הגבוה מבין מחיר המכירה נטו לבין שווי השימוש (הערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים לנבוע מהשימוש מנכס וממימושו). כמו כן קובע התקן את כללי ההצגה והגילוי לגבי נכסים שחלה ירידה בערכם. כאשר ערכו של נכס במאזן עולה על הסכום בר-ההשבה שלו, האוניברסיטה מכירה בהפסד מירידת ערך בגובה הפער בין ערכו בספרים של הנכס לסכום בר-ההשבה שלו. הפסד שהוכר כאמור יבוטל רק אם חלו שינויים באומדנים ששימשו בקביעת סכום בר-ההשבה של הנכס מהמועד בו הוכר ההפסד האחרון מירידת ערך.

י. קרנות אנונה לעזבונות בחיים

ההתחייבות לתשלומי עזבונות בחיים משקפת את ההתחייבות האקטוארית, בהתבסס על תשלום האנונה הצפוי ושיעור ניכיון במונחים דולרים.

עודף התרומות שהתקבלו על ההתחייבות לתשלום אנונות לעזבונות בחיים מועבר לנכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה קבועה. שינויים בהתחייבות האקטוארית נוקפים לנכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה קבועה.

עם פירעון ההתחייבות, יתרת הקרן נרשמת כהכנסה או נשאר בקרנות הצמיתות, בהתאם להגבלות התורם.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)**יא. הטבות לעובדים**

האוניברסיטה מיישמת את תקן חשבונאות 39, הטבות עובד (להלן - "תקן 39"), אשר מבוסס על תקן חשבונאות בינלאומי 19 *הטבות עובד* ומחליף את גילויי הדעת 19 ו-20 של לשכת רואי החשבון וקובע את הטיפול החשבונאי לגבי ארבעה סוגים של הטבות עובד: הטבות עובד לזמן קצר, הטבות לאחר סיום העסקה כולל הטבות בגין פיצוי פרישה, הטבות עובד לזמן ארוך והטבות עודפות בגין הפסקת העסקה בנסיבות מיוחדות. ההשפעות העיקריות של התקן הינן: הכרה ברווחים והפסדים אקטואריים ישירות בדוח על השינויים בנכסים נטו, הכרה במחויבות בגין פדיון ימי מחלה ומענק שנים עודפות לפי מודל אקטוארי להבדיל ממודל הסגירה.

1. הטבות לאחר סיום העסקה

באוניברסיטה קיימות מספר תכניות הטבה לאחר העסקה. התכניות ממומנות בחלקן על ידי הפקדות לחברות ביטוח או לקרנות המנוהלות בידי נאמן, והן מסווגות כתכניות הפקדה מוגדרת וכן כתכניות הטבה מוגדרת.

(א) תכניות להפקדה מוגדרת

תכנית להפקדה מוגדרת הינה תוכנית לאחר סיום העסקה, לפיה האוניברסיטה משלמת תשלומים קבועים לישות נפרדת מבלי שתהיה לה מחויבות משפטית או משתמעת לשלם תשלומים נוספים. מחויבות האוניברסיטה להפקיד בתכנית הפקדה מוגדרת נזקפת כהוצאה לדוח על הפעילויות בתקופות שבמהלכן סיפקו העובדים שירותים קשורים.

(ב) תכניות להטבה מוגדרת

תכנית להטבה מוגדרת הינה תכנית הטבה לאחר סיום העסקה שאינה תכנית להפקדה מוגדרת. מחויבות נטו של האוניברסיטה, המתייחסת לתכנית הטבה מוגדרת בגין הטבות לאחר סיום העסקה, מחושבת לגבי כל תכנית בנפרד על ידי אומדן הסכום העתידי של ההטבה שתגיע לעובד בתמורה לשירותיו בתקופה השוטפת ובתקופות קודמות. הטבה זו מוצגת לפי ערך נוכחי בניכוי השווי ההוגן של נכסי התכנית.

(ג) תכניות להטבה מוגדרת (המשך)

שיעור ההיוון נקבע בהתאם לתשואה במועד הדיווח על אגרות חוב קונצרניות צמודות באיכות גבוהה שהמטבע שלהן הינו שקל, ושמועד פירעוןן דומה לתנאי המחויבות של האוניברסיטה. החישובים נערכים מידי שנה על ידי אקטואר מוסמך לפי שיטת יחידת הזכאות החזויה.

מדידה מחדש של ההתחייבות, נטו בגין הטבה מוגדרת כוללת רווחים והפסדים אקטואריים ותשואה על נכסי תוכנית. מדידות מחדש, החל מה - 1 באוקטובר 2017, נזקפות מיידית לנכסים נטו ללא הגבלה בגין עתודות לזכויות עובדים.

כאשר חל שיפור או צמצום בהטבות שמעניקה האוניברסיטה לעובדים, אותו חלק מההטבות המוגדרות המתייחס לשירותי עבר של העובדים או הרווח או ההפסד מהצמצום מוכרים מיידית בדוח על הפעילויות כאשר מתרחש התיקון או הצמצום של התכנית.

האוניברסיטה מכירה ברווח או הפסד מסילוק תכנית להטבה מוגדרת כאשר הסילוק מתרחש. רווחים או הפסדים כאמור הינם ההפרש בין החלק המסולק מתוך הערך הנוכחי של המחויבות להטבה מוגדרת במועד הסילוק, לבין מחיר הסילוק, לרבות נכסי תכנית שהועברו.

הטבות בגין פיצויי פיטורין הן הטבות לאחר סיום העסקה בהתאם לחוק הפיצויים או להסכם פיצויים הנוצרות במהלך תקופת השירות של העובד ומבוססות על המשכורת של העובד או על סכום מוגדר. האוניברסיטה בחרה לטפל בהטבות בגין פיצויי פיטורין בהתאם למודל הסגירה, כפי שמאפשר התקן.

2. הטבות אחרות לעובדים לטווח ארוך

המחויבות נטו של האוניברסיטה בגין הטבות לעובדים לטווח ארוך, שאינן מתייחסות לתכניות הטבה לאחר סיום העסקה, היא בגין סכום ההטבה העתידית המגיעה לעובדים בגין שירותים שהוענקו בתקופה השוטפת ובתקופות קודמות. סכום הטבות אלו מוכרות לפי ערכן הנוכחי ומנוכה ממנו השווי ההוגן של נכסים המתייחסים למחויבות זו. שיעור ההיוון של המחויבות נקבע בהתאם לתשואה במועד הדיווח על אגרות חוב קונצרניות צמודות באיכות גבוהה שהמטבע שלהן הינו שקל, ושמועד פירעוןן דומה לתנאי המחויבות של האוניברסיטה. החישוב נעשה לפי שיטת יחידת הזכאות החזויה.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

יא. הטבות לעובדים (המשך)

3. הטבות עובד לטווח קצר

מחויבויות בגין הטבות לעובדים לזמן קצר נמדדות על בסיס לא מהוון, וההוצאה נזקפת בעת שניתן השירות המתייחס או במקרה של היעדרויות שאינן נצברות (כמו חופשת לידה) - בעת ההיעדרות בפועל. סיווג הטבות לעובדים, לצרכי מדידה, כהטבות לטווח קצר או כהטבות אחרות לטווח ארוך נקבע בהתאם לתחזית האוניברסיטה לסילוק המלא של ההטבות.

4. זכויות שבתון

התחייבות לתשלום דמי שבתון לחברי הסגל האקדמי היא התחייבות מותנית ולא התחייבות המוקנית לעובד, הואיל והיא מתבטלת בעת פרישה מהעבודה באוניברסיטה או בפטירת העובד. מאחר ומטרתו העיקרית של השבתון היא ביצוע פעולות המשמשות לקידום שמה של האוניברסיטה או המביאות לו תועלת אחרת, ההוצאות בגין שבתון אינן נצברות ונרשמות כהוצאה בעת תשלומן.

יב. הכרה בהכנסה

1. הקצבות, תמיכות ומענקים לקבל שהובטחו אך טרם נתקבלו, מוכרות כהכנסות, או כתוספת לנכסים נטו בהגבלה, בהתקיים כל התנאים להלן:

א. המידע הקיים, למועד פרסום הדוחות הכספיים, מעיד כי נוצרה התחייבות בלתי חוזרת של הנותן, הניתנת לאכיפה משפטית והמתייחסת לתקופת הדוח, וגם

ב. מימושה של ההתחייבות שנתקבלה אינו מותנה בקרות אירוע עתידי מסוים.

2. הכנסות משכר לימוד - בהתאם לשנת הלימודים.

3. הכנסות ממתן שירותים - נזקפות באופן יחסי על פני תקופת ההסכם או עם מתן השירותים באם סבירות זרימתן של ההטבות הכלכליות המיוחסות למתן השירותים הינה ודאית.

יג. הוצאות

ההוצאות נכללות על בסיס צבירה, לגבי זכויות שבתון ראה סעיף יא' 4.

יד. שערי חליפין ובסיס הצמדה

נכסים והתחייבויות הנקובים במטבע חוץ או צמודים אליו מוצגים על פי שערי החליפין היציגים שפורסמו על ידי בנק ישראל לתאריך המאזן.

יתרות הצמודות למדד המחירים לצרכן מוצגות בהתאם לתנאי הצמדת היתרה.

להלן פרטים לגבי שערי חליפין של דולר ארה"ב ולגבי מדד המחירים לצרכן:

מדד ידוע חודש		שער חליפין דולר		ליום 30 בספטמבר
ספטמבר*	(בנקודות)	שקל חדש		
124.19		3.441		2020
125.06		3.482		2019

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

י.ד. שערי חליפין ובסיס הצמדה (המשך)

* על פי בסיס ממוצע שנת 2002.

	באחוזים (%)	באחוזים (%)
שיעור השינוי		
2020	(0.7)	(1.2)
2019	0.3	(4.0)

טו. שימוש באומדנים

בעריכת דוחות כספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים נדרשת ההנהלה להשתמש באומדנים והערכות לגבי עסקאות או עניינים אשר השפעתם הסופית על הדוחות הכספיים איננה ניתנת לקביעה מדויקת בעת עריכתם. אף שאומדנים או הערכות נעשים לפי מיטב שיקול הדעת של ההנהלה, השפעתם הסופית של עסקאות או עניינים כאמור עלולה להיות שונה מהאומדנים או מההערכות שנעשו לגביהם.

טז. תקנים חדשים שטרם יושמו

תקן חשבונאות מספר 40 - כללי חשבונאות ודיווח כספי על ידי מלכ"רים

דרישות הפרסום

תקן חשבונאות מספר 40, כללי חשבונאות ודיווח כספי על ידי מלכ"רים, (להלן: "התקן") פורסם ביום 13 באוגוסט 2020. התקן מחליף את ההוראות הקיימות בנוסח המשולב של גילוי דעת מספר 69 ותקן חשבונאות מספר 5 והתיקונים לו וכן את תקן חשבונאות מספר 9. התקן כולל שינויים רבים לעומת התקינה הקיימת, בעיקר בקשר לכללי ההכרה בהכנסות של מלכ"רים לרבות תרומות של נכסים קבועים ושל מזומנים להשקעה ונכסים ושירותים שהתקבלו ללא תמורה, לכללי ההכרה והמדידה של יצירות אמנות, נכסים היסטוריים ונכסים דומים, סיווג סעיפים במסגרת הדוח על תזרימי המזומנים, ביטול ההבחנה בין נכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה זמנית לבין נכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה קבועה ועוד.

תחילה והוראות מעבר

התקן ייושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2021 (באוניברסיטה ביום 1 באוקטובר 2021), עם אפשרות לאימוץ מוקדם. ההשפעה של אימוץ הוראות המדידה בתקן זה במועד היישום לראשונה תדווח כתיאום של יתרות הנכסים נטו לתחילת התקופה שבה אומץ התקן לראשונה.

השפעות צפויות

האוניברסיטה טרם בחנה את ההשלכות הצפויות של יישום התקן על דוחותיה הכספיים ואת האפשרות לאימוץ מוקדם של התקן.

באור 3 - נכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה קבועה - קרנות צמיתות (כולל קרנות אחרות)

א. הקרנות הצמיתות של האוניברסיטה אשר מבחינה משפטית אינן מהוות ישות משפטית נפרדת, אינן זמינות אלא למטרות עליהן הוסכם עם התורמים.

קרנות אלו מנוהלות ע"י וועדת הקרנות (להלן - "הוועדה").

הרכב הנכסים והתחייבויות של הקרנות הצמיתות כפי שנכללו במאזן האוניברסיטה

30 בספטמבר 2019	30 בספטמבר 2020	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
137,450	268,481	רכוש שוטף - פיקדונות ויתרות בבנקים
15,895	14,572	חייבים ויתרות חובה
1,466,174	1,372,514	השקעות לזמן ארוך - השקעות בניירות ערך ופיקדונות
196,476	186,726	נדל"ן להשקעה, נטו
1,492	1,456	התחייבויות שוטפות זכאים ויתרות זכות
147,261	145,931	התחייבויות לזמן ארוך - פיקדונות אגודות ידידים ואחרות
3,047	3,286	התחייבות לתשלום אנונה

ב. בהתאם להחלטת הוועדה משנת 2011, האוניברסיטה רשאית למשוך מנכסי הקרנות הצמיתות כספים עד לתקרה של 425 מיליון שקל. תקרת החוב הנ"ל, הכוללת את החוב השוטף והגירעון של הקרנות הצמיתות (להלן - "החוב המשוקלל"), קטנה בהדרגה בהתאם לתוכנית מוסכמת בין הוועדה לאוניברסיטה. במידה והאוניברסיטה תמשוך כספים מעבר לתקרה האמורה, ההקצאה לאוניברסיטה תופחת בגובה משיכת היתר. נכון ל- 30 בספטמבר 2020, תקרת החוב המשוקלל הינה כ- 222 מיליון ש"ח ויתרת החוב המשוקלל הינה כ- 221 מיליון ש"ח (נכון ל- 30 בספטמבר 2019, תקרת החוב המשוקלל הינה כ- 239 מיליון ש"ח ויתרת החוב המשוקלל הינה כ- 182 מיליון ש"ח).

ג. במסגרת הקרנות הצמיתות ישנן קרנות אשר יעודן ו/או הגבלתן על ידי תורם חיצוני אינן ברורות ויתכן שלא קיימת לגביהן הגבלה. הנהלת האוניברסיטה בליווי יועציה המשפטיים מבצעת בחינה מעמיקה של קרנות אלו ובסיומה, קרנות שאין לגביהן הגבלה, ישוחררו.

באור 4 - השקעות בתאגידים מוחזקים ואחרות

פירוט תאגידים קשורים של האוניברסיטה

מהות הקשר	התאגיד
החזקה מלאה	יישום חברה למחקר ופיתוח של האוניברסיטה העברית בע"מ (1)
החזקה מלאה	נכסי האוניברסיטה בע"מ (1)
החזקה מלאה	הוצאת הספרים ע"ש י.ל. מאגנס האוניברסיטה העברית בירושלים (1978) בע"מ (1)
החזקה מלאה	מכון מגיד ללימודי המשך מיסודה של האוניברסיטה העברית בירושלים בע"מ (1)
החזקה מלאה	בית החולים הוטרינרי האוניברסיטאי מיסודה של האוניברסיטה העברית בירושלים (ע"ר) (1)
החזקה מלאה	SHARE (1)
החזקה מלאה- רוב קולות תקנוני	עמותת קוסל לחינוך גופני, לתרבות הפנאי ולקידום הבריאות ליד האוניברסיטה עברית בירושלים (ע"ר) (1)
החזקה משותפת - 80%	הוגייטק (1) ראה ביאור 14ג'
החזקה משותפת - 54%*	Agrinnovation L.P (1)
החזקה משותפת - 50%	אקדמון בע"מ (2)
נציגות בחברי העמותה	מוזיאון המדע ע"ש ברנרד בלומפילד ירושלים (ע"ר) (3)
נציגות בחברי העמותה	עמותת סנונית לקידום החינוך המתקשב (ע"ר) (3)
נציגות בחברי העמותה	The Florence Melton adult mini school corporation (3)
החזקה משותפת - 33%**	הספרייה הלאומית בע"מ (חל"צ) (3)
החזקה משותפת - 25%	המרכז למחקר בכלכלה חקלאית (חל"צ) (3)
האוניברסיטה מהווה 3 מתוך 7 חברים בעמותה.	נאמנות קרן ליידי דיוויס (3)
נציגות בחברי העמותה	הגן הבוטני- ירושלים (ע"ר) (3)
נציגות בחברי העמותה	מרכז ארצי לבחינות ולהערכה (ע"ר) (3)
נציגות בחברי העמותה	מרכז החישובים הבינאוניברסיטאי (ע"ר) (3)
החזקה משותפת -	מוזיאון ישראל (חל"צ) (3)
האוניברסיטה מחזיקה 1 מתוך 7 מניות ייסוד.	
	(1) השקעות בתאגידים אשר לאוניברסיטה קיימת שליטה בהן כלולות בדוחותיה הכספיים לפי שיטת השווי המאזני. האוניברסיטה אינה מאחדת בדוחותיה הכספיים את הדוחות הכספיים של אותם תאגידים מוחזקים מחוסר מהותיות.
	(2) האוניברסיטה מחזיקה בתאגיד זה בשיעור שאינו מעניק לה שליטה. ההשקעה בתאגיד זה מוצגת לפי שיטת השווי המאזני.
	(3) האוניברסיטה קשורה, במישרין או בעקיפין, בעמותות וחברות לתועלת הציבור שבהן אין לאוניברסיטה חלק ברווחים.
	* הקרן סיימה את פעילותה ביום 31 בדצמבר 2020 והנהלת הקרן פועלת למחיקת הקרן.
	** בהתאם לחוק הספרייה הלאומית, התשס"ח-2007, הספרייה הלאומית בע"מ (חל"צ) (להלן- "הספרייה") היתה בבעלות מלאה של האוניברסיטה למשך תקופת ביניים של עד 3 שנים שהחלה ביום 1 באוגוסט 2008. בתום תקופת הביניים, הרכב בעלי המניות של הספרייה אמור היה להשתנות כך שמניותיה תוחזקנה על ידי מדינת ישראל (50%), האוניברסיטה (25%) ומוסדות ציבור אחרים (25%). בשנת 2011, בוצעה הקצאת מניות למדינת ישראל ולאוניברסיטה ונכון למועד עריכת הדוחות הכספיים, טרם בוצעה הקצאה למוסדות ציבור אחרים ולפיכך נכון ל- 30 בספטמבר 2020 האוניברסיטה מחזיקה כ-33% מהון המניות של הספרייה.

באור 5 - השקעות בניירות ערך ופיקדונות

30 בספטמבר 2019	30 בספטמבר 2020
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
809,676	730,781
31,795	31,544
80,264	79,918
313,873	275,116
143,405	144,672
80,495	104,162
6,666	6,321
1,466,174	1,372,514

ניירות ערך סחירים
פיקדונות בתאגידים בנקאיים
איגרות חוב של מדינת ישראל
אגרות חוב מוחזקות עד לפדיון
השקעות של השוחרים הקנדיים וקרן לידי דיוויז
השקעות בקרנות הון סיכון
השקעות אחרות

באור 6 - חייבים בגין מחקרים ופרויקטים מיוחדים

30 בספטמבר 2019	30 בספטמבר 2020
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
141,620	158,559
4,812	7,379
146,432	165,938

תוכניות מחקר
פרויקטים מיוחדים

באור 7 - חייבים ויתרות חובה

30 בספטמבר 2019	30 בספטמבר 2020
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
57,768	95,600
22,211	27,450
47,541	40,155
15,338	26,006
21,184	15,452
164,042	204,663

חברות ומוסדות (כולל צדדים קשורים)
הוצאות מראש
הכנסות לקבל
כרטיסי אשראי
אחרים

באור 8 - הוועדה לתכנון ולתקצוב (ות"ת)

30 בספטמבר 2019	30 בספטמבר 2020
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
17,398	(28,401)
1,426,437	1,465,981
353,286	353,137
(1,825,522)	(1,843,722)
(28,401)	(53,005)
27,839	17,315
44,000	58,539
43,438	22,849

יתרה לתחילת השנה לפי אישור ות"ת
הקצבות שוטפות (כולל סכומים שהוכרו ישירות בני"נ
בהגבלה)
הקצבות לכיסוי תשלומי פנסיה תקציבית
בניכוי - תשלומים שהתקבלו במהלך השנה

יתרה לסוף השנה לפי אישור ות"ת

הקצבות בגין מרכיב מחקר שנים קודמות
איזון פיננסי בהתאם להסכם

באור 9 - רכוש קבוע, נטו

הרכב

קרקעות אלפי ש"ח	בניינים ושיפורים אלפי ש"ח	כלי רכב אלפי ש"ח	ציוד מדעי אלפי ש"ח	מחשבים ותוכנה אלפי ש"ח	אוספים ויצירות אומנות אלפי ש"ח	סה"כ אלפי ש"ח
1,260,192	6,016,928	887	142,748	51,480	1	7,472,236
-	102,913	-	21,100	13,958	-	137,971
1,260,192	6,119,841	887	163,848	65,438	1	7,610,207
-	346,824	237	67,094	6,983	-	421,138
-	120,339	177	45,833	8,070	-	174,419
-	467,163	414	112,927	15,053	-	595,557
1,260,192	5,652,678	473	50,921	50,385	1	7,014,650
1,260,192	5,670,104	650	75,654	44,497	1	7,051,098

עלות
יתרה ליום 30 בספטמבר 2019
תוספות לשנה

יתרה ליום 30 בספטמבר 2020

פחת נצבר
יתרה ליום 30 בספטמבר 2019
פחת לשנה

יתרה ליום 30 בספטמבר 2020

יתרה מופחתת
ליום 30 בספטמבר 2020

יתרה מופחתת
ליום 30 בספטמבר 2019

באור 10 - נדל"ן להשקעה, נטו

סה"כ אלפי ש"ח	נדל"ן, זכויות בנדל"ן ומטעים אלפי ש"ח	קרקע אלפי ש"ח	עלות
391,272	231,887	159,385	עלות ליום 1 באוקטובר 2019
17,245	49	17,196	תוספות השנה
(503)	-	(503)	גריעות השנה
408,014	231,936	176,078	עלות ליום 30 בספטמבר 2020
61,801	61,801	-	פחת שנצבר
9,446	9,446	-	פחת שנצבר ליום 1 באוקטובר 2019
71,247	71,247	-	תוספות השנה
			פחת ליום 30 בספטמבר 2020
336,767	160,689	176,078	יתרה ליום 30 בספטמבר 2020
329,471	170,086	159,385	יתרה ליום 30 בספטמבר 2019

ראה ביאור 14 ג' לעניין השקעת האוניברסיטה בפארק עסקים לתעשייה עתירת ידע.

באור 11 - זכאים ויתרות זכות

30 בספטמבר 2019 אלפי ש"ח	30 בספטמבר 2020 אלפי ש"ח	מלגות חברות ומוסדות (כולל צדדים קשורים) הכנסות מראש הוצאות לשלם אחרים
19,558	19,662	
8,992	27,298	
35,097	19,558	
39,175	38,361	
15,762	15,075	
118,584	119,954	

באור 12 - נכסים נטו

יתרת נכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה זמנית בגין מחקרים ופרוייקטים מיוחדים

30 בספטמבר 2019	30 בספטמבר 2020	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
589,175	656,779	תוכניות מחקר
*305,673	205,405	פרוייקטים מיוחדים
894,848	862,184	

* במהלך שנת תשע"ט, ביצעה האוניברסיטה בדיקה מעמיקה של הפרוייקטים המיוחדים ומצאה כי סכומים בהיקף של כ- 64 מיליוני ש"ח הינם ללא הגבלה חיצונית. בהתאם לכך, סכומים אלה שוחררו מהגבלה בשנת הדוח ושימשו למימון פרוייקט בניה.

באור 13 - הטבות לעובדים

א. הרכב הטבות לעובדים

30 בספטמבר 2019	30 בספטמבר 2020	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
152,975	158,506	מוצג במסגרת התחייבויות שוטפות
75,924	75,924	עובדים ומוסדות עבור ניכויים
273,382	263,446	סל קליטה שמוצג במסגרת הפרשות אחרות (ג' להלן)
		חלויות שוטפות בגין התחייבויות בשל פנסיה תקציבית
502,281	497,876	סה"כ
110,921	117,578	מוצג במסגרת התחייבויות שאינן שוטפות
493,993	504,738	התחייבויות בגין פיצויי פיטורין (ג' להלן)
4,677,754	4,340,067	התחייבויות בגין הטבות לזכויות עובדים אחרות (ג' להלן)
		התחייבויות שהוכרו בגין פנסיה תקציבית, נטו *
5,282,668	4,962,383	סה"כ

* כולל מחוייבות בגין מענק שנים עודפות.

באור 13 - הטבות לעובדים (המשך)

ב. התחייבות בגין פנסיה תקציבית, נטו

(1) התנועה בהתחייבות בגין פנסיה תקציבית, נטו

סך ההתחייבות בגין פנסיה תקציבית, נטו		נכס תוכנית - השתתפות ות"ת בתשלומי פנסיה (א)		שווי הוגן של נכסי תוכנית (ב)		מחויבות בגין פנסיה תקציבית		
לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		
2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
4,676,440	4,951,136	5,906,115	6,374,366	56,755	59,879	10,639,310	11,385,381	יתרה לתחילת השנה
(85,854)	53,331	-	-	3,124	(1,371)	*(82,730)	51,960	עלות שירות שוטף ושירות עבר עלויות ריבית
174,393	142,960	204,537	164,000	-	-	378,930	306,960	הפסדים - רווחים אקטואריים בגין מדידות מחדש הטבות ששולמו
468,770	(252,941)	617,000	(208,409)	-	-	1,085,770	(461,350)	
(282,613)	(290,973)	(353,286)	(353,137)	-	-	(635,899)	(644,110)	
4,951,136	4,603,513	6,374,366	5,976,820	59,879	58,508	11,385,381	10,638,841	יתרה לסוף השנה
(273,382)	(263,446)							בניכוי חלויות שוטפות
4,677,754	4,340,067							מוצג במסגרת התחייבויות לזמן ארוך

* כולל קיטון של 138,920 אלפי ש"ח בגין עלות שירות עבר. ראה ה' להלן.

באור 13 - הטבות לעובדים (המשך)

ב. התחייבות בגין פנסיה תקציבית, נטו (המשך)

1) התנועה בהתחייבות בגין פנסיה תקציבית, נטו (המשך)

א) תקבולים מהוונים לקבל בגין השתתפות ות"ת בפנסיה תקציבית (להלן - "השתתפות ות"ת")

במהלך שנת 2000/2001, חתמה האוניברסיטה על הסכמים עם הוועדה לתקצוב ולתכנון (ות"ת) ועם עובדי האוניברסיטה באשר למימון הפנסיות התקציביות. בהתאם להסכמים הנ"ל, כל העובדים אשר יחלו את עבודתם באוניברסיטה מה-1 ביולי 2000 ואילך, יצטרפו לקרן פנסיה חיצונית (במקום פנסיה תקציבית) וכן יחולו שינויים נוספים בתנאי ההעסקה של חברי הסגל האקדמי החדשים אשר שונים מאלו של העובדים הקיימים. כמו כן על פי ההסכם עם ות"ת, ות"ת תשתתף באופן חלקי במימון עלויות הפנסיות התקציביות עד תום המחויבות בגינן. התקבולים הצפויים בגין השתתפות ות"ת במימון הפנסיה התקציבית מהוונים על בסיס וקטור ריביות לטווח ארוך הזהה לוקטור הריביות לטווח ארוך אשר שימש לחישוב המחויבות האקטוארית לפנסיה התקציבית, תוך הנחת התפלגות אחידה לאורך השנה ובהתחשב בצפי התקבולים מות"ת לטווח הארוך ועד לסיום מחויבות האוניברסיטה לתשלומים במסגרת הסדר הפנסיה התקציבית של עובדיה וגמלאיה.

במאזן התחייבות האוניברסיטה בגין פנסיה תקציבית הוצגה בניכוי יתרה מהוונת של תקבולים צפויים מות"ת עבור השתתפות במימון הפנסיה התקציבית.

ב) נכסים המיועדים לכיסוי המחויבות האקטוארית לפנסיה

החל משנת 2004, על פי חוק "התכנית להבראת כלכלת ישראל", העובדים הזכאים לפנסיה תקציבית מחוייבים בהשתתפות בגינה. בשנת 2004 בשיעור 1% משכרם והחל משנת 2005 בשיעור 2% משכרם. בחוק ההסדרים לשנת 2007 נקבע שהחל מינואר 2007 יצברו סכומים אלו בחשבון נפרד על שם העובד וישמשו לתשלום הפנסיה לאותו עובד. האוניברסיטה מעבירה את הסכומים המנוכים משכרם של העובדים לקרן חיצונית על שם העובדים.

2) הנחות אקטואריות

ההנחות האקטואריות העיקריות לגבי תוכניות להטבה מוגדרת למועד הדיווח הינן:

- א. שעורי התמורה מבוססים על השעורים שפורסמו בחוזרי ביטוח של משרד האוצר 3-6-2017 ושיפורים עתידיים לתוחלת החיים בחוזר ביטוח 10-1-2019.
- ב. שעורי העזיבות נקבעו על בסיס ניסיון העבר של האוניברסיטה בשיעור של 0%.
- ג. שיעור עליית השכר הינו בהתאם להסכמים השונים הקיימים באוניברסיטה, תוך הבחנה בין אוכלוסיות העובדים השונות ובהתאם לשנות הוותק.
- ד. שיעור ההיוון מבוסס על תשואה של אגרות חוב קונצרניות צמודות באיכות גבוהה שיש להן משך חיים דומה למשך החיים של ההתחייבות ברוטו.

2019	2020
1.1090%	1.3594%

שיעור היוון (ריאלי) ביום 30 בספטמבר

באור 13 - הטבות לעובדים (המשך)

ב. התחייבות בגין פנסיה תקציבית, נטו (המשך)

3) בהתאם לדוח האקטוארי תשלומי הפנסיה השנתיים הצפויים (כולל בגין התחייבות עתידית), לפני השתתפות ות"ת בערכים שוטפים הינם כדלקמן (במיליוני ש"ח)

מיליוני ש"ח	
647	2021
4,707	2022 - 2029
4,260	2030 - 2039
2,102	2040 - 2049
797	2050 - 2094

ג. עתודות בגין זכויות עובדים אחרות

יתרת עתודות ליום 30 בספטמבר 2020		יתרת עתודות ליום 1 באוקטובר 2019		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
117,578	15,002	(8,345)	110,921	עתודה לפיצויי פיטורין (1)
22,302	(1,265)	(1,396)	24,963	פדיון ימי חופשה (2)
251,920	17,150	(15,470)	250,240	פדיון ימי מחלה (3)
230,516	24,484	(12,758)	218,790	זכויות בקרן קשרי מדע (4)
75,924	16,004	(16,004)	75,924	סל קליטה (5)
698,240	71,375	(53,973)	680,838	
	(1,970)			בניכוי: גידול בעתודה פדיון ימי מחלה בגין מדידות מחדש שנוקפו לנכסים נטו
	(6,780)			עלויות ריבית שנוקפו להוצאות מימון
	62,625			

1) פיצויי פיטורין מטופלים לפי מודל הסגירה.

החל מיום 1 בינואר 1983, הבטחת זכויות הפנסיה ופיצויי פיטורין של הסגל האקדמי והמנהלי שאין לו מעמד של קביעות, נעשית באופן חלקי במסגרת קרנות פנסיה ופיצויים מוכרות. בנוסף לכך, האוניברסיטה מפרישה, לטובת העובדים בחלק מהדירוגים 1.25% מהשכר הפנסיוני של העובדים, שהחלו עבודתם לפני שנת 2004.

במסגרת תנאי ההסכמים, על האוניברסיטה להעביר לקרנות הפנסיה והפיצויים או חברות הביטוח באופן שוטף, 6% או 8.33% משכר העובדים על חשבון התחייבותה בגין פיצויי פיטורין. העברות בשיעור נמוך מ-8.33% מכסות באופן חלקי בלבד את חבות האוניברסיטה בגין פיצויי פיטורין. הדוחות הכספיים כוללים הפרשה מתאימה בגין השלמת התחייבות זו.

2) מחויבות בגין פדיון ימי חופשה מטופלת לפי מודל הסגירה עד לצבירה מקסימלית של 60 יום לשנה.

3) בהתאם להסכמי שכר בתוקף, זכאים עובדים הפורשים לאחר גיל 55 או במקרה של פטירה, זכאים השארים לפיצוי חלקי בשל ימי המחלה שלא נוצלו. ההתחייבות מחושבת בהתאם למפתח של 6 או 8 ימים לכל 30 ימי צבירה ובכפוף לניצול ימי מחלה במהלך תקופת העבודה. הפרשה זו מטופלת כהטבה לאחר סיום העסקה.

באור 13 - הטבות לעובדים (המשך)

ג. עתודות בגין זכויות עובדים אחרות (המשך)

- 4) קרן קשרי מדע מיועדת לקידום קשרי המדע של חברי הסגל האקדמי הפעילים ולהרחבת ידיעותיהם המדעיות. זכויות אלו, הינן זכויות מוקנות, צמודות לדולר ארה"ב וניתנות להעברה ליורשיו של העובד לאחר פטירתו.
- 5) סל קליטה מיועד למימון הוצאות שונות הכרוכות בקליטת סגל אקדמי חדש באוניברסיטה. הסעיף מוצג במאזן במסגרת הפרשות אחרות.

ד. נכסים נטו שלא קיימת לגביהם הגבלה בגין עתודות לזכויות עובדים

אלפי ש"ח	
5,631,974	יתרה ליום 30 בספטמבר 2019
(252,941)	בתוספת
196,291	רווח אקטוארי בגין התחייבות בגין פנסיה תקציבית
71,375	עדכון התחייבויות בגין פנסיה תקציבית, נטו
14,725	עדכון עתודות לפיצויי פיטורין ולזכויות עובדים אחרות
290,973	בניכוי
53,973	תשלומים בגין פנסיה תקציבית, נטו
344,946	תשלומים בגין זכויות עובדים
5,301,753	יתרה ליום 30 בספטמבר 2020

ה. הסכמי שכר

סגל אקדמי -
 בחודש דצמבר 2016 נחתם הסכם שכר קיבוצי בין ראשי האוניברסיטאות לבין אירגוני הסגל האקדמי הבכיר באוניברסיטאות אשר במסגרתו סוכם על שינויים בתנאי הפנסיה התקציבית של גמלאי הסגל האקדמי הבכיר שהעיקר מביניהם מעבר לפנסיה הצמודה למדד במקום הצמדה לשיעור עליית השכר בדרגה של העובד עובר לפרישתו. בסמוך לחתימה על ההסכם האמור לעיל נחתם הסכם קיבוצי מיוחד בין האוניברסיטה לארגון הסגל האקדמי הבכיר באוניברסיטה אשר במסגרתו סוכם על שינויים בתנאי הפנסיה לחברי הסגל האקדמי הבכיר שיפרשו לאחר 31 בדצמבר 2016 שעיקרם העמדת תוספת יוקר ב' על שיעור הצבירה לפנסיה והקטנת מענק שנים עודפות באופן כזה שסכום המענק שישולם לסגל אקדמי יעמוד על 65% מהמשכורת החודשית בגין כל שנה בין 30 ל 35 שנות ותק ו- 100% מהמשכורת בגין שנות וותק מעל 35 שנים. כמו כן לגמלאים שפרשו עד ליום 31 בדצמבר 2016 הופחתה הפנסיה בשיעור 2.75% תמורת קבלת תוספת יוקר ב' בשיעור מלא.

סגל מנהלי -

בעקבות הנחיית הממונה על השכר מחודש מאי 2016 להעמדת תוספת יוקר ב' בשיעור הצבירה לפנסיה תקציבית הושגו הבנות בין הממונה על השכר לועד הסגל המנהלי לפיהן עובדים שפרשו החל מיום 1 בינואר 2017 לא זכאים לתוספת מעבר לשיעור הצבירה. בחודש אוגוסט 2019, נחתם הסכם קיבוצי עם עובדי הסגל המנהלי אשר במסגרתו סוכם על שינויים בתנאי הפנסיה החל מינואר 2019. בהתאם להסכם, צבירת אחוזי הפנסיה תפחת כך שצבירה מלאה תהיה רק לאחר 35 שנה, וכן זכאות בשיעורים נמוכים יותר למענק שנים עודפות לגבי עובדים פעילים אשר צברו נכון ליום 31 בדצמבר 2018, בין 30 ל- 35 שנות ותק באוניברסיטה. לגבי עובדים פעילים אשר צברו נכון ליום 31 בדצמבר 2018 עד 30 שנות ותק, יחול תשלום מענק שנים עודפות לפי הוראות חוק הגמלאות בלבד, כלומר מענק בגובה 100% על כל שנת שירות עודפת מעל 35 שנה.
 בנוסף תחול הפחתה בקצבת הגמלאים שפרשו עד ליום 31 בדצמבר 2016 ומקבלים תוספת יוקר ב' בשיעור מלא. שיעור ההפחתה יהיה 6%-2.75% ויעשה באופן מדורג בשנים 2019 ועד 2024.

באור 14 - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. התחייבויות תלויות

- (1) בין האוניברסיטה לבין רשות מקרקעי ישראל (להלן - הרשות) התעוררה מחלוקת בקשר לערך הקמפוס בהר הצופים לשם קביעת דמי החכירה בגינם. בין הצדדים, נקבע מנגנון לקביעת ערך הקמפוס לעניין הנייל לתקופה שלאחר ה- 30 בספטמבר 2003, אך טרם נערכו החישובים הסופיים. האוניברסיטה מצידה שילמה את דמי החכירה לשנים 2013-2020 על פי חישוביה. דרישת החוב שהתקבלה באוניברסיטה עבור דמי החכירה עד לשנת 2020 הינה על סך של כ- 4.8 מיליוני ש"ח. הצדדים סיכמו על ניהול הליך בוררות להכרעת המחלוקת לעיל. הליך זה טרם החל.
- (2) קיימת מחלוקת בין האוניברסיטה לעיריית ירושלים בגין גובה דרישות תשלום מסים עירוניים לתקופה החל מיום 1 בינואר 2012. האוניברסיטה משלמת באופן שוטף את הסכום שאינו שנוי במחלוקת.
- (3) כנגד מספר מוסדות ובכללם האוניברסיטה וחברה בת שלה הוגשה תביעה, ע"י נאמן נכסי הפירוק של חברת ברנרד ל. מיידוף (להלן- התובע), לפיה קיבלו האוניברסיטה והחברה הבת, מעמותת ישעיה הורוויץ (להלן- העמותה), כספים שלא כדין בסך של כ- 36 מיליון דולר. לטענת התובע, העמותה, האוניברסיטה העברית והחברה הבת שלה היו מודעות או שהיו צריכות להיות מודעות לכך שמדובר בכספים שהועברו שלא כדין ולכן עליהן להשיב כספים אלו. לדעת האוניברסיטה, בהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים, סיכויי התביעה להתקבל נמוכים ולכן לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים בקשר לתביעה זו.
- (4) קיימת דרישה מעיריית ירושלים משנת 2018 לחיוב בגין היטלי סלילה ופיתוח בגין נכסי קמפוס האוניברסיטה בהיקף של כ- 128 מיליוני ש"ח. מאחר והדרישה בשלב מקדמי לא ניתן להעריך בשלב זה את סיכויי הדרישה. יחד עם זאת להערכת הנהלה סכום הדרישה הינו חסר בסיס.
- (5) בשנת 2015 נתקבלה דרישה מעיריית רחובות לתשלום היטלי פיתוח בסכום של כ- 15 מיליוני ש"ח. הדרישה תידון בסדר דין רגיל בבית המשפט. מאחר והדרישה בשלב מקדמי לא ניתן להעריך בשלב זה את סיכויי הדרישה.
- (6) בשנת 2019 הוגשה תובענה ייצוגית בהיקף של 18 מיליון ש"ח נגד מספר מוסדות השכלה גבוהה, וביניהם האוניברסיטה בעניין השבתם של תשלומי שכר הלימוד ותשלומים נלווים שנגבו מהסטודנטים בגין התקופה בה התקיימו לימודים מרחוק בשל נגיף הקורונה. מאחר והתביעה הינה בשלב מקדמי טרם ניתן להעריך את סיכויי התובענה.
- (7) בהמשך לאמור בסעיף ג' להלן בעניין עסקת הוגייטק, בחודש ינואר 2020, הגישה האוניברסיטה שומה עצמית בגין עסקת האוניברסיטה לפיה מס השבח ששולם על העסקה הינו כ-10.6 מיליוני ש"ח. בחודש אוגוסט 2020, נדחתה השומה על ידי מיסוי מקרקעין ונקבעה תחתיה שומה לפי מיטב השפיטה בסך של כ-30 מיליוני ש"ח. האוניברסיטה הגישה בחודש נובמבר 2020 השגה על השומה. ונכון למועד אישור הדוחות הכספיים טרם התקבלה תגובת מיסוי מקרקעין להשגה.
- (8) הנהלת האוניברסיטה, בהסתמך על חוות דעת יועציה המשפטיים, כללה הפרשה בדוחות הכספיים בסכום שלדעתה מספק כיסוי לתביעות האמורות לעיל ולתביעות נוספות שעלו במהלך פעילותה השוטפת.

באור 14 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)**ב. הסכם מול הוועדה לתכנון ולתקצוב (ות"ת)**

ביום 28 בפברואר 2018 נחתם הסכם בין האוניברסיטה לות"ת (להלן - "ההסכם"), במטרה להבטיח איזון תקציבי שיוביל לחיזוק המצוינות האקדמית והמנהלית של האוניברסיטה, ולאפשר לה יציבות פיננסית בטווח הארוך. על פי ההסכם, תמיכת המדינה הצפויה בתקציב השוטף של האוניברסיטה במסגרת ההסכם זה תעמוד על 100 מיליון ש"ח בממוצע לשנה, במשך כ- 10 שנים (להלן - "תקופת התכנית"), המהווים תוספת של 70 מיליון ש"ח בהשוואה לשנת הבסיס, וסה"כ כ- 700 מיליון ש"ח נוספים, וזאת במקביל לצעדי התייעלות, חיסכון וצמיחה מצד האוניברסיטה. מטרת התכנית הינה כי עד סוף התקופה האוניברסיטה תוכל להעמיד תקציב שוטף מאוזן ללא כל תמיכה ייחודית.

להלן עקרונות תכנית ההבראה אשר גובשו במסגרת ההסכם (להלן - "התכנית"):

- (1) סגירת הגרעון המבני השוטף
האוניברסיטה התחייבה לנקוט בצעדים הכוללים חסכון בעלויות שכר ורכש והגדלת מקורות הכנסה כך שבכל שנת תקציב בתקופת התכנית, ביצוע בפועל של התקציב השוטף שאושר על ידי הוועד הפועל יהיה מאוזן ללא גרעון.
- (2) סגירת ה"גרעון הצבור"
"הגרעון הצבור" כהגדרתו בהסכם- מחויבויות לגורמים חיצוניים כולל מחויבויות שכר, מחויבויות לגורמים פנימיים ומחויבויות נוספות אשר אינן באות לביטוי בדוחות הכספיים של האוניברסיטה. האוניברסיטה התחייבה לסגור את הגרעון הצבור המסתכם לכ- 1.8 מיליארד ש"ח נכון ליום 30 בספטמבר 2016, בתוך עשור וזאת בין היתר באמצעות מימוש נכסים שאינם משמשים לפעילות אקדמית. בנוסף, התחייבה האוניברסיטה להעמדת בטוחות ממקורות אחרים להבטחת ההתחייבויות. יתרת הגרעון הצבור ליום 30 בספטמבר 2020, הינה כ- 1.03 מיליארד ש"ח. נכון לתאריך אישור הדוחות הכספיים הופקדו בחשבונות בנק יעודיים סך של כ- 170 מיליון ש"ח ועוד 36 מיליון ש"ח במסגרת יתרות פק"מ המיועדים לסגירת הגרעון בהתאם להסכם. סכומים אלו כלולים במסגרת סעיף פיקדונות ויתרות בבנקים. בנוסף, האוניברסיטה הקימה בשנת הדוח קרן נדלן פנימית בגין המחויבות בהסכם לשם הקמת יעודה בסך של כ- 26 מיליון ש"ח.
- (3) עמידה ביעדי מערכת ההשכלה הגבוהה
במסגרת היעדים הלאומיים שהוצבו למערכת ההשכלה הגבוהה, התחייבה האוניברסיטה לפעול באופן אינטנסיבי לעמידה במטרות לאומיות, כגון הגדלת מספר הסטודנטים במקצועות עתירי ידע, הגדלת מספר הסטודנטים בני המיעוטים ומהחברה החרדית.
- (4) שינוי מבנה תאגידי
האוניברסיטה נקטה בצעדים לשינוי המבנה התאגידי של האוניברסיטה, וזאת בין היתר במטרה לחזק את אפקטיביות הפיקוח של הוועד המנהל על הנהלת האוניברסיטה.
- (5) בקרה ואכיפה
הוקמה ועדה מטעם הות"ת שתפקידה לפקח אחר ביצוע תכנית זו באמצעות פגישות עם הנהלת האוניברסיטה. בנוסף, האוניברסיטה מינתה ועדה פנימית מטעם הוועד המנהל לליווי יישום התכנית. תמיכת המדינה, כאמור לעיל, מותנית בעמידת האוניברסיטה בכלל אבני הדרך המנויות בתכנית זו. בחודש ינואר 2021, דיווחה הנהלת האוניברסיטה לוועדה מטעם הות"ת על עמידה בהסכם ההבראה נכון לשנת תש"פ.

באור 14 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

ג. הסכם להקמה והפעלה של פארק עסקים לתעשייה עתירת ידע

במהלך שנת 2018, האוניברסיטה רכשה ביחד עם הרשות לפיתוח ירושלים (להלן: הרל"י) מניות נוספות בחברת הוגייטק אשר ייעודה היה הקמת גן טכנולוגי עתיר מדע בקמפוס א. ספרא. האוניברסיטה והרל"י (להלן: "הצדדים") החליטו להפעיל את פרויקט הקמת הגן הטכנולוגי במסגרת האוניברסיטה. הצדדים הסכימו כי יהיו זכאים לתמורות מהפרויקט בהתאם לשיעור אחזקתם בהוגייטק. לאור זאת, עלות ההשקעה בחברה הוכרה כדיבידנד בעין על ידי חלוקה רעיונית של הזכויות בקרקע לצדדים באופן יחסי להחזקתם. חלקה של האוניברסיטה בזכויות בקרקע נכללה במסגרת עלות הנדל"ן להשקעה בדוחות כספיים אלו. בנוסף לכך, תשלומי מס שבח הנובעים מהעסקה (ראה ביאור 14 א (7) לעיל) יוחסו לעלות הנדל"ן להשקעה. האוניברסיטה פירסמה מכרז להקמה והפעלה של פארק עסקים לתעשייה עתירת ידע ובחודש דצמבר 2019, חתמה על חוזה עם חברת גב ים (להלן: "החברה"). בהתאם להסכם, החברה תקים את הפרויקט כולו ובתמורה לכך, האוניברסיטה תחכיר בחכירת משנה לחברה, את חלקה בפרויקט על פי שיעור עסקת הקומבינציה, למשך תקופת חכירת המשנה. בנוסף לכך, החברה תתפעל את כל הפרויקט, כולל חלק האוניברסיטה ותשלם לאוניברסיטה סכומים מתוך תקבולי הפרויקט כפי חלקה בקומבינציה ובמקביל תעביר להרל"י סכומים מתוך התקבולים מהפרויקט בהתאם ליחס השקעתה ברכישת מניות החברה. המועד הצפוי להשלמת השלב הראשון של הפרויקט הכולל כ-90,000 מ"ר, הינו בשנת 2024. בחודש ספטמבר 2020 התקבל היתר דיפון וחפירה והחלו העבודות להקמת פרויקט פארק העברית. בחודש דצמבר 2020 נחתם הסכם שכירות ראשון ומהותי להשכרת 16,500 מ"ר בבניין הראשון של הפרויקט.

באור 15 - הקצבות מהוועדה לתכנון ולתקצוב (ות"ת)

לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		
2020	2019	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
1,117,621	1,094,439	השתתפות ישירה
41,932	42,143	הקצבות מקבילות
49,639	34,714	מלגות ואחרות
35,976	37,827	השתתפות מיוחדת
8,137	6,284	הקצבות למחקר
89,732	91,469	הקצבות שונות
353,137	353,286	השתתפות ברכיבי פנסיה תקציבית
122,944	119,561	הבראה והתייעלות (ראה באור 14 ב')
1,819,118	1,779,723	
-	27,839	הוסף -
14,539	25,000	הקצבות בגין מרכיב מחקר שנים קודמות
		איזון פיננסי, בהתאם להסכם
14,539	52,839	
353,137	353,286	בניכוי -
10,524	-	השתתפות בפנסיה התקציבית
12,694	13,510	השתתפויות שנרשמו בשנה קודמת
75,522	74,091	העברה של הקצבות מקבילות לצדדים שלישיים
9,244	7,709	העברה לצדדים שלישיים
5,844	5,507	העברה למחקרים ופרויקטים מיוחדים
(6,000)	4,935	העברה לפרויקט פיתוח
		הכנסות מראש
460,965	459,038	
1,372,692	1,373,524	

באור 16 - תרומות מאגודות הידידים ואחרים

לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	
2019	2020
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
5,407	175
111,468	108,771
116,875	108,946

תרומות מישראל
תרומות מחו"ל

באור 17 - הכנסות מסטודנטים

לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	
2019	2020
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
192,531	209,540
14,539	15,869
4,654	5,294
51,872	34,295
3,605	3,422
11,331	12,038
278,532	280,458

א. ההרכב

שכר לימוד רגיל, ראה ב' להלן
שכר לימוד תלמידי חו"ל
דמי רישום
מעונות
מכינה אקדמית
אחרות

ב. פירוט הכנסות משכר לימוד רגיל

108,966	119,407
53,001	59,611
30,564	30,522
192,531	209,540

תואר ראשון
תואר שני
אחר

באור 18 - הוראה ומחקר ושירותי עזר

לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר				
2019	2020			
סה"כ	סה"כ	צידוד, ריהוט	הוצאות	שכר ונלוות
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	וספרים	שוטפות	אלפי ש"ח
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
1,362,937	1,314,343	74,708	291,175	948,460
410,358	396,044	38,409	232,681	124,954
60,105	49,088	6,678	19,095	23,315
1,833,400	1,759,475	119,795	542,951	1,096,729

תקציב רגיל
תקציב מחקר
תקציבים אחרים

באור 19 - שירותים ומלגות לסטודנטים

לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר			
2019	2020	הוצאות	
סה"כ	סה"כ	שוטפות	שכר ונלוות
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
28,425	12,438	12,438	-
114,717	126,864	126,864	-
42,413	49,424	27,221	22,203
22,571	12,953	3,720	9,233
208,126	201,679	170,243	31,436

פטור משכר לימוד
מלגות, מענקים ופרסים
דיקנט הסטודנטים
אגף מנהל תלמידים ואחרים

באור 20 - הוצאות ישירות אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר			
2019	2020	הוצאות	
סה"כ	סה"כ	שוטפות	שכר ונלוות
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
50,783	41,209	7,112	34,097
6,554	6,656	6,656	-
57,337	47,865	13,768	34,097

תקציב רגיל
תקציבים אחרים

באור 21 - ריכוז הוצאות שכר

לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר	
2019	2020
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
927,833	943,666
126,494	128,765
170,303	177,767
52,896	46,621
17,073	16,004
1,294,599	1,312,823

משכורות ברוטו
מיסי מעביד
הוצאות סוציאליות
עדכון עתודות לזכויות עובדים בעת פרישה
הפרשות אחרות

באור 22 - הוצאות הנהלה וכלליות

לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		
2019	2020	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
65,396	65,653	שכר ונלוות
13,762	14,179	שכר דירה ואחזקה
1,175	638	אחזקת ושכירות כלי רכב
610	1,487	דואר, טלפון ותקשורת
4,232	2,599	צרכי משרד והדפסות
811	990	אש"ל, כיבודים ונסיעות
5,674	4,185	שירותים מקצועיים
1,694	537	מסים ואגרות
8,098	-	חובות מסופקים
11,634	10,404	אחרות
113,086	100,672	

באור 23 - הוצאות מימון, נטו

לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		
2019	2020	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
1,147	(823)	הוצאות (הכנסות) מעסקאות הגנה על שערי מט"ח, נטו
(2,043)	(1,285)	הכנסות ריבית מפיקדונות
(26,846)	(4,678)	הפרשי הצמדה ושער בגין יתרות מאזניות צמודות מדד או מט"ח
1,387	890	הוצאות בנקאיות
182,363	149,740	עלות ריבית בגין מחויבויות אקטוארית, נטו
156,008	143,844	

באור 24 - עסקאות עם צדדים קשורים

האוניברסיטה מבצעת עסקאות עם חברות בנות שלה וצדדים קשורים אחרים, שעיקרן חיובים על ידי האוניברסיטה לתקורה על חשבון מחקר ופרויקטים מיוחדים, השכרת מבנים, החזרי עלויות שכר, ריבית וחיובים שונים אחרים.

באור 25 - השוואה לתקציב (בלתי מבוקר)

א. ההרכב

לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2020		
תקציב	ביצוע תקציבי	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
מחזור הפעילויות		
1,587,823	1,575,521	הקצבות מהוועדה לתכנון ולתקצוב (ות"ת)
108,901	130,868	תרומות מאגודות הידידים ואחרים
246,162	234,378	הכנסות מסטודנטים
4,651	10,774	הכנסות מתמלוגים ורשיונות, ביצוע מחקרים ומתן שירותים
583,104	719,994	הכנסות אחרות
649,518	649,518	סכומים ששוחררו מנכסים נטו שהוגבלו לפעילויות
3,180,159	3,321,053	
עלות הפעילויות		
1,920,593	1,973,233	הוראה ומחקר ושירותי עזר
131,485	155,318	שירותים ומלגות לסטודנטים
643,838	633,352	הוצאות בגין פנסיה תקציבית
64,604	68,777	עדכון עתודות לזכויות עובדים והפרשות אחרות
-	-	הוצאות פחת והפחתות
131,372	145,951	הוצאות ישירות אחרות
2,891,892	2,976,631	
288,267	344,422	הכנסות (הוצאות) נטו מפעילויות
209,931	285,910	הוצאות הנהלה וכלליות
23,192	28,921	הוצאות גיוס תרומות
26,157	27,159	הוצאות פרסום ושיווק
259,280	341,990	
28,987	2,432	הכנסות נטו לפני מימון
2,863	2,432	הוצאות מימון, נטו
26,124	-	הכנסות נטו לשנה

ב. התקציב אושר על ידי הוועד הפועל ביום 11 בנובמבר 2019.

ג. סכום התקציב השנתי נגזר מתוך תקציב מאושר רב שנתי לנכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה זמנית.

באור 26 - השוואה לדוח ביצוע (בלתי מבוקר)

לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019 אלפי ש"ח	לשנה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2020 אלפי ש"ח
90,624	(29,132)
(6,075)	(7,652)
(26,846)	(4,678)
(2,748)	24,710
163,254	174,434
(190,941)	(94,681)
6,905	3,706
10,758	-
-	21,955
-	(3,669)
4,339	5,867
(48,715)	(64,736)
555	26,124

עודף (גרעון) לשנה - לפי דוח על הפעילויות
 ביטול עסקאות הזדויות עם הקרנות הצמיתות
 הפרשי שערך בגין יתרות מאזניות צמודות
 גידול בחסכונות חוקרים, נטו
 פחת והפחתות
 עדכון עתודה לפנסיה, נטו
 עדכון הפרשות שכר שלא תוקצבו
 שחרור יעוד פנימי בגין קרן תחזוקה כפר הסטודנטים
 חסכונות נפטרים
 ביטול הכנסה מהגבלה זמנית שהוסרה
 ביטול חלקנו בהוצאות רגילות נטו של תאגידים מוחזקים
 סכומים ששימשו לרכישת רכוש קבוע

עודף תפעולי שוטף בתקציב הרגיל לפי דוח ביצוע